

**Ocena rozprawy doktorskiej,
Pani mgr Urszuli Chodorowskiej
sporządzona w związku z przewodem doktorskim
wszczętym w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne,
uchwałą
Rady Wydziału Grafiki i Malarstwa z dnia. 24.01.2019 r. procedowanym przez
Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi**

zgodnie z § 6 pkt 1 i pkt 2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 poz. 261), w związku z art. 179 ust.2, ust. 3 pkt 2) lit. b) ustawy z dnia 03 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 30.08.2018r poz. 1669 z późn. zm.)

Temat rozprawy:

„Natura bez granic. Terapeutyczny aspekt motywów przyrody i ich kolorystyki
w kolekcji tkanin drukowanych”

Promotor rozprawy: dr hab. Ludwika Żytkiewicz-Ostrowska, prof. uczelni

Podstawowe informacje na temat kandydatki:

Pani Urszula Chodorowska urodziła się 1990 roku w Krakowie. Zajmuje się sztuką włókna, malarstwem oraz grafiką projektową. W roku 2009 ukończyła Liceum Plastyczne im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie. Obroniła tam pracę dyplomową z dziedziny jubilerstwa zrealizowaną pod kierunkiem mgr Klaudii Rabendy oraz z zakresu rysunku i malarstwa przeprowadzoną pod kierunkiem Mirosława Czarnockiego.

W latach 2009 – 2015 studiowała na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu na Wydziale Malarstwa. W roku 2013 obroniła licencjacką pracę dyplomową nt. „Przejście ze spojrzenia naturalnego do postrzegania kategoriami sztuki”, zrealizowaną w pracowni malarstwa, prowadzonej przez prof. Tomasza Psuję. Z kolei w 2015 roku obroniła dyplom magisterski nt. „Linia – atlas miejsc odkrywanych” zrealizowany w pracowni tkaniny artystycznej, prowadzonej przez prof. Annę Goebel.

W roku 2012 rozpoczęła 3 letnie studia stacjonarne na Uniwersytecie Artystycznym w Poznaniu na Wydziale Grafiki i Komunikacji Wizualnej (kierunek - grafika, specjalność - projektowanie graficzne). Licencjacką pracę dyplomową nt. „Fashion week” zrealizowaną w pracowni plakatu prowadzonej przez prof. Eugeniusza Skorwidera, obroniła w roku 2015.

W 2016 roku ukończyła studia podyplomowe na kierunku Food Design na Wydziale Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, pod kierunkiem dr Tomasza Rygalika.

Od roku 2017 kształciła się na Doktoranckich Studiach Środowiskowych w Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Od roku 2016, po ukończeniu studiów podyplomowych, rozpoczęła własną działalność artystyczną, która była związana z fotografią artystyczną i produktową. Była współtwórcą studia „Yum”, specjalizującego się w fotografii kulinarnej; jest autorką jego wizualnej identyfikacji oraz branding. Ponadto prowadziła zajęcia z kompozycji „wokół talerza” a także z zakresu postprodukcji zdjęć kulinarnych, realizowanych na kierunku Food Design na Wydziale Tkaniny i Ubioru łódzkiej Akademii Sztuk Pięknych im. Wł. Strzemińskiego.

Określa siebie jako pasjonatkę designu i kulinariów. To zapewne wpłynęło na fakt prowadzenia warsztatów z dziedziny fotografii kulinarnej kierowanych do miłośników gotowania w Spółdzielni Socjalnej „Powróćisz tu” w Turku. Działania te były związane głównie z umiejętnością przeprowadzania profesjonalnej sesji fotograficznej, dotyczącej powyższej tematyki. Również w tym samym roku była współorganizatorem pierwszej w Polsce „Open – Air Cafe”, inicjatywy organizowania kawiarni na świeżym powietrzu, miejsca spotkań ludzi zainteresowanych kulturą i sztuką. Jako projektant i fotograf zajmowała się opracowaniem i realizacją usług związanych z branżą kulinarną.

Od roku 2016 należy do Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Częstochowskiego gdzie prowadzi działalność plenerową, m.in. w ramach Ogólnopolskiego Pleneru Malarskiego „Jurajska Jesień”. Ta działalność pani Chodorowskiej jest dostrzegana, czego dowodem jest promowanie Jej prac przez częstochowskie środowisko artystyczne. Dwa lata temu udzieliła wywiadu dotyczącego własnej działalności artystycznej, pt. „Efekt bezgraniczności kompozycji, Pollock i kable Bukaresztu”, który był opublikowany w magazynie „Kraft”.

Pani Chodorowska jest kilkakrotną stypendystką Prezydenta Miasta Częstochowy; objęta była ponadto patronatem medialnym magazynu artystycznego „Art Imperium”. Jest artystką czynnie uczestniczącą w wielu prezentacjach krajowych a także uczestniczką plenerów artystycznych, co świadczy o Jej dużym zaangażowaniu zawodowym i organizacyjnym.

Kandydatka od 2013 roku pracuje jako grafik komputerowy w znanej w Polsce agencji reklamowej GPD z Poznania. Pełni ponadto funkcję art directora, co pozwala na kreatywną działalność w obszarze projektowania graficznego i fotografii. Wiele z tych działań dotyczy sfery kulinarnej oraz projektowania katalogów produktów i reklam dla sieci sklepów. W roku 2017 współtworzyła projekt książki kucharskiej pt. „Jeść zdrowiej” i jej drugiej części „Jeść zdrowiej warzywa i owoce”. Brała także udział w projekcie książki zawierającej przepisy węgierskich kucharzy, która została wydana na rynku węgierskim, otrzymując nagrodę za najlepszy produkt. Liczne osiągnięcia pani Chodorowskiej owocowały kolejnymi propozycjami współpracy z zakresu projektowania graficznego, co potwierdza Jej zawodowy dorobek. W jego zasięgu znajduje się wiele uznanych marek. Należy tu wymienić choćby niektóre z nich, takie jak „Lidl”, „Lemon Explore”, „Wittchen”, „Enea S.A.”, „Nivea”, „John Dog”, „Lajkonik”, czy „Coccodrillo”.

Treść recenzji:

Przygotowana przez Panią magister Urszulę Chodorowską rozprawa doktorska zaczyna się jasno określonym założeniem, które zakłada zaprojektowanie i realizację kolekcji drukowanych tkanin artystycznych o zróżnicowanej funkcji, przeznaczonych do relaksacyjnej przestrzeni wnętrza SPA oraz miejsc, które sprzyjają wewnętrznemu wyciszeniu i kontemplacji. Narzucony przez Autorkę proces twórczy obejmował działania w zakresie druku na podłożach tekstylnych połączone z elementami fotografii i malarstwa. Poszukiwania odpowiedniej formy wyrazu artystycznego, skłoniły Projektantkę do sprecyzowania źródła inspiracyjnego, które związane jest z naturą. Fascynacja Jurą Krakowsko - Częstochowską stała się dla Pani Chodorowskiej zasadniczym punktem, od którego zainicjowała koncepcyjny proces twórczy, rozwijając go w autorskich rozwiązaniach plastycznych. Traktując naturę jako źródło niewyczerpanych możliwości wizualnej inspiracji, zwróciła w swej pracy uwagę na rosnącą potrzebę kontaktu współczesnego człowieka z przyrodą, szczególnie w sytuacjach takich, jak ostatnia izolacja związana z pandemią Covid – 19. Zapoznając się z treścią niniejszej pracy a także całością dorobku Pani Chodorowskiej, uświadamiam sobie jak ważne jest dla niej poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań artystycznych. Jej energiczność i elastyczność zawodowa opiera się na podejmowaniu ciągłych wyzwań a to z kolei przekłada się na działania w sferze świadomego projektowania, opartego na połączeniu wrodzonej wrażliwości z konkretnymi umiejętnościami. Należy tu wspomnieć o chęci eksperymentowania, która umożliwia Artystce nieustanne wyznaczanie nowych dróg swojej twórczości, a do tych Jej znanych, włączanie również nowych elementów interpretacyjnych. Powyższe cechy osobowości oraz – jak się zdaje – radość tworzenia, stanowią zasadniczy impuls do podejmowania rozwiązań opartych na własnym odczuwaniu świata. Widoczne w wielu pracach szczerze zamiłowanie do natury, jest ważnym składnikiem budującym Jej artystyczną tożsamość, dlatego wybór tematu przygotowanej dysertacji jest jak najbardziej uzasadniony.

Kolekcja przygotowanych prac składa się z trzech zestawów. Pierwszym jest cykl składający się z tkanin drukowanych prezentowanych w formie instalacji przestrzennej. Na kolejny składają się tekstylne akcesoria do medytacji i ćwiczeń a ostatnim z kolei jest zbiór modułów wykonanych w technice malarskiej i łączonej. Podstawowe działania projektowe oparte zostały za zaczerpniętych ze świata natury fragmentach rzeczywistości, które przedstawiają bogaty repertuar form i barw wywodzących się z nieograniczonej biologiczności faktur oraz struktur. Pracując nad wspomnianą kolekcją Pani Chodorowska nie kryje swojego zachwytu niepowtarzalnym wachlarzem piękna, które oferuje jurajska przyroda. Jej bogaty w plastycznej formie charakter skłania do interpretacji wybranych motywów, inspirując do poszukiwania formy wizualnego przekazu a także rozwiązań kolorystycznych, które „narzuca” już niejako sama przyroda. W prezentowanych cyklach prac elementy te zostały trafnie wyselekcjonowane i zaistniały w formie strukturalnie zorganizowanych, rytmizowanych koncepcji tkaninowych i malarskich.

Na całość pracy doktorskiej składa się wiele wątków. Poza projektowym, czysto artystycznym, istnieje element badawczy oparty na połączeniu koncepcji plastycznej, psychologii i chromoterapii, która w jakimś sensie tłumaczy dobór zastosowanych środków przekazu plastycznego. Taka idea jest o tyle logiczna, że odnosi się do szerokiego, ogólnospołecznego a także filozoficznego spojrzenia na świat natury, który stanowi dla człowieka podstawowy warunek życia, a przynajmniej taki stanowić powinien. Cenne zatem jest poszukiwanie tych uwarunkowań, szczególnie w odniesieniu do sztuki, czym zajmuje się

od lat między innymi Land art. Jako stosunkowo młody kierunek porusza wiele istotnych problemów związanych z obecnością człowieka na Ziemi i potrzebą obrony jej niepowtarzalnej struktury biologicznej. Z tego powodu niezwykle cenne okazują się działania Pani Chodorowskiej, łączące intuicyjną myśl projektową ze świadomością emocjonalnego traktowania natury i podkreślania jej terapeutycznej dla człowieka roli. Wybór dziedziny sztuki, którą Autorka pracy świadomie zaproponowała, okazuje się tu bardzo uzasadniony, tkanina bowiem od dawna towarzyszy człowiekowi, pełniąc różne funkcje w jego codzienności. W tym wypadku spełniają one wymogi dekoracyjno – użytkowe, czyniąc wszystkie zrealizowane obiekty łącznikiem między naturą a sztuką. Połączenie tych elementów z możliwością regeneracji i odzyskaniem harmonii biologicznej w sposób oczywisty kieruje przygotowany cykl prac do miejsca, w którym człowiek przywraca wewnętrzną równowagę a sposób artystycznego rozwiązania poszczególnych elementów kolekcji prac, uzasadnia dokonane wybory projektowe.

Kolejny aspekt pracy doktorskiej wiąże się z przeprowadzeniem analizy dotyczącej wpływu koloru i struktur obecnych w dziele sztuki plastycznej, inspirowanych naturą, na samopoczucie odbiorcy. Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy posiąść odpowiednią ilość wiedzy z różnych dziedzin - historii sztuki, filozofii, psychologii oraz geologii, a taką Pani Chodorowska posiadała w trakcie prowadzenia swoich badań. Bezpośrednie kontakty z jurajskim krajobrazem i emocjonalny związek z tym regionem Polski, dodatkowo zachęciły ją do licznych poszukiwań. Efektem tego była przygotowana na potrzeby pracy ankieta dotycząca wpływu przyrody na ludzką psychikę, co czyni te poszukiwania cennymi również z uwagi na aspekt dydaktyczny.

Pierwszy rozdział pracy porusza zagadnienie natury i przyrody oraz więzi jakie łączą je z człowiekiem. Zebrana teoretyczna wiedza przedstawia dotychczasowe badania, które powstały na ten temat a przytoczone przykłady z obszaru sztuki, dokumentują silny jej związek z przyrodą w dziełach plastycznych nią inspirowanych. Wiedza ta została zebrana świadomie i przedstawiona w sposób wyczerpujący i klarowny a zamieszczony materiał ilustracyjny uwypukla najistotniejsze elementy omawianych zagadnień. Podrozdział „Relacja człowiek - środowisko naturalne” omawia zagadnienia podkreślające jak ważna jest ta zależność i jak wpływa ona na kształtowanie pozytywnego systemu funkcjonowania człowieka na co dzień. Bez świadomości tych uwarunkowań, trudno byłoby wskazać właściwą równowagę w projektowaniu obiektów przeznaczonych do specyficznego wnętrza odnowy biologicznej, a taki był zasadniczy cel działań Doktorantki.

Dalsza część pracy dotyczy genezy powstania wyjątkowego makroregionu geograficznego, jakim jest Jura Krakowsko – Częstochowska. Poza ciekawie opracowanym tekstem opisowym, można z niej zdobyć wiedzę na temat bogactwa naturalnej struktury regionu, co podkreślają zamieszczone fotografie. Omówiono tu zagadnienia pozytywnego wpływu jurajskiej przyrody na człowieka co może potwierdzić każdy, kto choć raz zetknął się z jej wyjątkowym urokiem.

Rozdział drugi szeroko przedstawia zagadnienia związane z obecnością koloru oraz tkaniny w codziennym życiu człowieka. Wyjaśniono tu jak przemożne oddziaływanie ma kolor i jakie korzyści lecznicze można czerpać z terapeutycznego aspektu barw poprzez chromoterapię. Zebrany materiał podkreśla również znaczenie koloru w odniesieniu do jego funkcjonowania we wnętrzu, z uwzględnieniem panujących obecnie trendów. Ta część pracy doktorskiej jest niezwykle istotna pozwala bowiem (poza względami wynikającymi z logiki jej konstrukcji), ocenić wysiłek w osiągnięciu czytelności zebranych przez Autorkę informacji.

W zasadniczym, projektowym dziale, Pani Chodorowska odsłania kulisy swojej pracy artystycznej, ukazując jej kolejne etapy. Bardzo ciekawie został tu opisany cały proces projektowy a tekst uzupełniony licznymi ilustracjami fotograficznymi, pozwala na zrozumienie chronologicznie dokonywanych działań. Odczuwam tu szczerą satysfakcję bowiem postępowanie Autorki wskazuje na umiejętność dobrej organizacji pracy tak w znaczeniu koncepcyjnym, jak i właściwego projektowania oraz realizacyjnym. W sposób obrazowy przedstawiła uzasadnione wykorzystanie źródła inspiracji i przełożenie jego istoty na interesujące decyzje artystyczne. Seria tkanin drukowanych nosi cechy wyczuwalnego intuicyjnie piękna natury, dzięki któremu powstała cała kolekcja. Posiada ona w sobie zwiewność i lekkość a zarazem monumentalność, co spełnia założenia, do których została powołana. Równie ciekawe są akcesoria przeznaczone do medytacji i ćwiczeń. Poza funkcją użytkową niosą w sobie optymistyczny, pełen ciepła wydźwięk estetyczny. To samo dotyczy zrealizowanych modułów – interesujące, zarazem intrygujące obiekty malarskie, uzupełnione techniką druku, pozwalają na swobodne manipulacje ekspozycyjne. Ogólnie cykl prac zaprojektowanych i zrealizowanych przez Panią Chodorowską niesie w sobie wysoce estetyczny przekaz a poprzez różne możliwości wypełniania nimi otoczenia, stwarza znakomitą okazję do kreatywnej aranżacji przestrzennej. Na uwagę zasługuje estetyczny sposób przedstawienia wykonanych i dokumentowanych fotograficznie obiektów, co wprowadza dodatkowe walory estetyczne.

Czwarty rozdział opisywanej pracy zawiera metodologię badań na temat terapeutycznych aspektów przygotowanej kolekcji prac wykonanych przez ich Autorkę. Badania te zostały poparte ankietami, w których uczestniczyła grupa 150 osób. Ich wynik jednoznacznie dowodzi słuszności idei działań jakie podjęła Doktorantka, w celu osiągnięcia zamierzonego celu. Dołączone opinie specjalistów (psychologa, architekta wnętrz oraz osoby praktykującej jogę) stanowią uzupełnienie dla powyższych rozwiązań koncepcyjnych i projektowych, które okazały się sukcesem Pani Urszuli Chodorowskiej.

Konkluzja:

Podsumowując, przedstawiona rozprawa doktorska pt. „Natura bez granic. Terapeutyczny aspekt motywów przyrody i ich kolorystyki w kolekcji tkanin drukowanych” autorstwa mgr Pani mgr Urszuli Chodorowskiej, stanowi oryginalne osiągnięcie kandydatki na poziomie artystycznym i cenne ze względu na dydaktyczne walory pracy. Jest napisana czytelnym i poprawnym językiem, który zachęca do zapoznania się z jej zawartością tekstową. Postawa, którą prezentuje Pani mgr Urszula Chodorowska budzi wiele pozytywów a tym samym dobrze rokuje na przyszłość. W dziedzinie, w której się Ona porusza, posiada świadomość swojej indywidualności. W związku z powyższym, z przekonaniem stwierdzam, że Pani mgr Urszula Chodorowska spełnia odpowiednie wymagania zawarte w Dz.U z 2018 poz. 261, Ustawy o stopniach i tytule naukowym. Dlatego popieram i przedstawiam Radzie ds. stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora Pani mgr Urszuli Chodorowskiej, w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

Piotr Mastalerz